

**W imieniu Burmistrza Gminy Pniewy
składamy sprawozdanie z działalności**

- **Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**
  - **Pełnomocnika Burmistrza Gminy Pniewy ds. Profilaktyki**
  - **Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego**
- za rok 2021**

W roku 2021 nasza działalność realizowana była przez **Gminny Program Przeciwdziałania Uzależnieniom**, który oparty został o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawę o przeciwdziałaniu przemocy.

Zadania zawarte w Programie i sposoby ich realizacji dostosowane zostały do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia w określonych formach pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Celem głównym programu było zmniejszenie rozmiarów zjawiska uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz przeciwdziałanie problemom związanym z wyżej wymienionymi uzależnieniami. Pamiętaliśmy, że poziom używania alkoholu i narkotyków nie musi być związany z polityką wobec tych substancji ale zależny jest też od wielu zmiennych, jak np. rozwarstwienia społecznego, sytuacji gospodarczej kraju, poziomu stresu wśród mieszkańców. Mając świadomość, że szkodliwe używanie wyżej wymienionych substancji oraz uzależnianie się od nich są silnie skorelowane m.in. z biedą, wykluczeniem społecznym oraz chorobami psychicznymi. Realizowane zadania w ramach Programu ukierunkowaliśmy na konkretne problemy i kierowaliśmy do konkretnych środowisk, grup wiekowych. Założyliśmy, że powinny mieć one perspektywę kontynuacji i powinny zawierać ewaluację.

Z uwagi na Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii i na podstawie wytycznych PARPA ograniczono bądź zawieszono działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

Zatem do zadań Gminnej Komisji PiRPA należało w szczególności:

- a) inicjowanie działań stanowiących zadania własne Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy;
- b) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, w tym motywowanie uczestnika do podjęcia leczenia odwykowego oraz kierowanie do biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- c) rozpatrywanie zawiadomień z instytucji, organizacji społecznych i od osób fizycznych, dotyczących osób nadużywających alkoholu;
- d) kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- e) wydawanie opinii w formie postanowienia o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miejskiej w sprawie limitu zezwoleń i zasad usytuowania;
- f) udział w posiedzeniach grup roboczych realizujących procedurę „Niebieskiej Karty” oraz w Zespole Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy domowej;
- g) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, zgodnie z art. 15¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- h) organizowanie szkoleń dla sprzedawców, dla osób posiadających zezwolenia i ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

Na koniec roku 2021 Gminę Pniewy zamieszkiwało 12 181 osób w tym mieszkańców powyżej 18 roku życia 9 698.

Rynek napojów alkoholowych kształtował się w granicach przyjętych uchwałą Rady Miejskiej w Pniewach i wynosił w roku 2021 – 37 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 10 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Na koniec roku 2021 ilość wydanych pozwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie Pniewy wynosiła 96 – do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 25 pozwoleń do spożycia w miejscu sprzedaży alkoholu.

W roku 2021 wydano 10 pozwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (5 w miejscu sprzedaży alkoholu, 5 poza miejscem sprzedaży). Jednocześnie wydano 16 decyzji o

wygaśnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – 14 z powodu likwidacji punktu sprzedaży oraz 2 na skutek nieopłacenia w obowiązującym terminie.

Dochody wniesione przez przedsiębiorców do budżetu gminy Pniewy z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych ewidencjonowane są w rozdziale 75618 § 0480 i w roku 2021 wyniosły 390 236,94 złotych.

Po raz pierwszy w roku 2021 gminy otrzymały środki finansowe pochodzące z dodatkowej opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej nie przekraczającej 300 ml. Gmina Pniewy otrzymała kwotę w wysokości 39 745,24 zł. Środki te mają być przeznaczone na realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

W roku 2021 łączna wysokość środków finansowych zaplanowanych w budżecie gminy na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wynosiła 394 303,15 zł oraz 30 000,00 zł na realizację gminnego programu przeciwdziałania narkomanii (według podziału klasyfikacji budżetowej – dział 851 – rozdziały 85153 oraz 85154).

Miniony rok z uwagi na ogólnoswiatową pandemię SARS-Cov-2 był kolejnym trudnym rokiem dla wszystkich. Zachowanie wymogów sanitarnych, dystansu społecznego, zawieszenia nauki w szkołach oraz praca zdalna w dużej mierze przyczyniły się do ograniczenia możliwości realizowania działań profilaktycznych w dotychczasowych formach opierających się na bezpośrednim kontakcie. Częsta formą pracy był przekaz on-line oparty na materiałach szkoleniowych zawartych w nośnikach informatycznych.

Zatem na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom w roku 2021 wykorzystano kwotę 297 794,76 zł tj. 70,18 % zaplanowanych wydatków.

Gminna Komisja PiRPA w Pniewach liczy 6 osób, które mają przydzielone odpowiednie zadania i te zadania są zapisane w protokołach z posiedzeń Komisji. W roku 2021 odbyło się 8 posiedzeń.

Dwoje członków Komisji systematycznie uczestniczyło w pracach 30 grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w 74 spotkaniach.

W ramach działalności Komisji funkcjonuje również Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, który jest miejscem dyżurów psychologów, terapeutów, prawnika (30h w miesiącu) oraz osoby pierwszego kontaktu (całodobowa dyspozycja przewodniczącego Komisji).

W Punkcie tym przyjęto 45 osób z problemem alkoholowym udzielając 218 porad, 21 osób współuzależnionych – 90 porad oraz 19 osób doznających przemocy – 40 porad. W wyniku tych rozmów 7 osób skorzystało z możliwości leczenia odwykowego w placówkach stacjonarnych.

Członkowie Komisji jak i pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Pniewach korzystali z obowiązkowych szkoleń z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

Cztery osoby z naszej gminy podnoszą swoje kwalifikacje w podyplomowych studiach z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej w formie on-line zorganizowanych przez Instytut Nowej Kultury oraz Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Każda z tych osób zobowiązana jest do napisania prac kontrolnych i w rezultacie pracy dyplomowej.

Gminna Komisja PiRPA w Pniewach współpracując z Centrum Integracji Społecznej „Ostoja” dofinansowała zajęcia integracji zawodowej i społecznej prowadzone w CIS. Jednostki oświatowe w naszej gminie w roku 2021 przeprowadziły szereg działań profilaktycznych w różnych formach przekazu: warsztaty, spektakle, pogadanki, filmy edukacyjno-profilaktyczne, spotkania z pedagogiem, spotkania klasowe bądź grupowe zarówno dla dzieci i młodzieży, nauczycieli i rodziców.

Skorzystano również z programów rekomendowanych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonych przez PARPA, ORE, KBdsPN, IPiN: Przyjaciele Zippiego, Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej, Unplugged.

Warsztaty profilaktyczne w szkołach prowadzone były przez certyfikowane firmy z uwzględnieniem czynników chroniących i czynników ryzyka.

Poprosiliśmy wszystkie szkoły działające w naszej gminie o nadesłanie nam informacji o przeprowadzonych działaniach profilaktycznych w obszarach profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Z otrzymanych materiałów wynika jednoznacznie, że czas pandemii spowodował w czynnikach ryzyka „niezadowalającą relację uczniów z nauczycielami i wychowawcami oraz ambiwalentny stosunek do obowiązków szkolnych, używanie wulgaryzmów i wyzwisk, dręczenie – prześladowanie przez rówieśników”.

W czynnikach chroniących powinno dominować „poczucie zadowolenia i bezpieczeństwa materialnego, asertywność w sytuacjach trudnych życiowo”.

Wszystkie informacje na ten temat są w posiadaniu Komisji i na ich podstawie poprzez ewaluację będą wprowadzane do tworzenia i realizowania dalszych programów profilaktycznych.

Od wielu już lat współpracując z Bursą Szkolną Zespołu Szkół im. E. Sczanieckiej współfinansujemy wypoczynek dla dzieci i młodzieży zarówno w ferie zimowe jak i letnie kolonie oraz półkolonie realizując zadania z zakresu profilaktyki uniwersalnej. Pandemia ograniczyła w roku 2021 ilość korzystających z tych form do 129 uczestników.

Współdziałamy ze świetlicą „Wawrzyniec” w ramach programu „Postaw na Rodzinę”. Zajęciami w tej świetlicy objęto 33 dzieci w tym 28 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Czas pandemii nie pozwolił nam na pracę w świetlicach wiejskich, gdzie dla tych dzieci forma zajęć świetlicowych ma szczególny charakter.

Możliwość wypełnienia dzieciom i młodzieży czasu w pozalekcyjnych zajęciach sportowych w ramach autorskiego programu „Strategia zarządzania emocjami” pozwala nam na kontakty z innymi dziećmi i młodzieżą na uczestnictwo w organizowanych turniejach sportowych na terenie całej Polski. Osiągnięte wyniki w tym zakresie świadczą jak ważne są działania w działaniach profilaktyki zintegrowanej.

Szczegóły wydatkowania środków na realizację w gminie Pniewy Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom w roku 2021 są zawarte w formularzu: PARPA-G1. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywaniu problemów alkoholowych i są do wglądu na stronie <https://ssoz.ezdrowie.gov.pl/info.html>.